

Opírajíc se o platné právo stanoví osnova nového trestního zákona, že při konkurenci více trestních činů jen jeden trest dlužno vyměřiti, při čemž jest užití té sazby trestní, jež vzhledem na způsob, největší a nejmenší výměru řídí se dle porušených předpisů, jež v tom směru jsou nejpřísnějšími; tím nemění se nic na právu volby soudce, když v nejpřísnějším z porušených předpisů dva neb více způsobů trestu jsou dle volby stanoveny. Je-li dle toho užitá největší neb nejnižší výměra větší než ta, která předepsána jest v porušených předpisech pro způsob trestu nejtěžší, budiž dle měřítko § 18 přeměněna. (Jednorocní vězení nebo státní vězení rovná se 8měsíční káznici a třídní vazba dvoudennímu vězení nebo státnímu vězení [§ 76 osnovy].) Novotu shledáváme dále v § 77 odst. 2 osn., dle něhož sčítání obnosů škody, podmiňuje-li jich úhrnná výše užití přísnější sazby trestní, i tehda místo míti má, když pachatel sáhl na cizí majetek ne vždy stejným způsobem, nýbrž delikty příbuznými, totiž krádeží, zpronevřením, přechovávačstvím nebo podvodem.

Konkurence knihovního pořadí.

O konkurenci knihovního pořadí mluvíme, když soudu knihovního dojde několik žádostí tabulárních týkajících se téhož tělesa knihovního, kterým nedostává se ani přednosti zákonné (§ 53 knih. z.) ani přednosti postoupené (§ 30 kn. z.). Pořadem knihovním nazýváme časový pořádek, v jakém práva do knih vložená vykonati lze. Tento pořádek řídí se dle čísla, jakým označena byla žádost za vklad, když došla knihovního soudu, nehledíc ovšem při tom ku zákonné aneb jinak vyhrazené přednosti. (Tu platí zásada: prior tempore potior iure.) Ustanovení knihovního pořadí je velmi důležité. Poněvadž pak často se přihází, že podá se nebo dojde soudu touže poštou najednou více knihovních žádostí týkajících se téže hypotéky, bylo nutno v takovém případě pořadí knihovní přesně stanoviti. Tak ustanovuje § 103 kn. z., že, dojde-li knihovního soudu současně více žádostí, jež týkají se téhož knihovního tělesa, mají se při každém zápisu o nich učiněném poznamenati čísla současně podaných žádostí s dodatkem vyjadřujícím jejich současnost. Tyto zápisy, které na základě současně podaných žádostí byly vykonány, mají pak totéž knihovní pořadí a mluvíme v tom případě o konkurenci knihovního pořadí. Poznámka současnosti není poznámkou ve smyslu knih. z. (§ 8 odst. 3), nýbrž jen »vyznačením«, a proto se též neprovádí zvláštním zápisem knihovním jako ostatní poznámky. Následek tohoto stejného knihovního pořadí jest, že práva takovým způsobem do knih vložená uspokojí se poměrně, když hypotéka nepostačí k úplnému jich krytí. Z toho ovšem vysvítá, že můžeme mluvit o konkurenci jen v těch případech, v nichž pořadí práva je věcí rozhodnou, nikoli však tam, kde nutno rozhodnouti jinou otázku právní současným podáním knihovních žádostí povstalou, jako na př.: když s knihovní žádostí za vklad práva vlastnického pro nového kupce dojde současně žádost za vklad práva zástavního proti bývalému vlastníku; tu nelze mluvit o konkurenci právě tak, jako když dojdou současně dvě knihovní žádosti za vklad vlastnického práva pro různé kupce, neboť dle smyslu knihovního řádu nelze si ani mysliti konkurenci knihovního pořadí týkajícího se nároků vlastnických. Konkurence knihovního pořadí může se tedy jen při ostatních právech věcných vyskytovat, nikoliv ale při právu vlastnickém.

Náhledy o tom, jak rozhodnouti věc, když podá se současně více

knihovnicích žádostí řádně opatřených, které sice knihovnickému stavu neodporují, avšak které odporují sobě navzájem, jsou různé; jedni mluví, že v tom případě povoliti se mají tyto žádosti, druzí opět, že mají se odmítnouti. Nedá se ovšem popřít, že, povolí-li se takové žádosti, povstane pak knihovní stav, který nesrovnává se zřejmě s § 10 knih. zák., poněvadž spoluvlastnictví, které dle náhledů některých spisovatelů dle § 825 o. o. z. ihned povstati má, dle určitých, výslovně stanovených podílů hned při vkladu sotva bude se moci zanést, ačkoliv to právě zákon v § 10 knih. ř. kategoricky žádá.

Vyskytuje se v literatuře ještě jiné mínění, jež uvažujíc, že prý ohled na zachování dobytého práva jest větší než ohled na určitost vkladů, dospívá k tomu tvrzení, že musí se povoliti všechny současně podané knihovní zápisy s vytčením této současnosti ve knize, že se má však tento knihovní zápis považovati za poznámku spornosti, poněvadž to prý je vlastně jen zápis právních nároků, které jsou v odporu se stejnými právními nároky jiných osob, které musí se teprv sporem vydobyti. Proti tomu ovšem lze namítnouti, že jednak zachování práva přednosti je přece právě výsledkem žádané určitosti knihovního zápisu, a že naopak onen zápis, proti němuž stojí poznámka spornosti, musí býti určitý a formálně platný, tak že ten, k jehož ochraně tato poznámka slouží, překáží knihovnickému držiteli jenom v disposičním právu, jež je zásadou veřejnosti chráněno.

Z toho všeho vysvítá, že se tu jedná o důležitou otázku, která knihovnickým řádem rozřešena nebyla. To vysvětlíme si tím, že v praxi vyskytuje se málo podobných případů. V těchto případech nepostačí také, rozeznává-li se poctivá knihovní držba od nepoctivé, k čemuž uchyluje se obyčejně praxe užívajíc obdobných ustanovení § 440 o. o. z., neboť není vždy potřebí, aby jedna strana jednala poctivě a druhá nepoctivě.

Konkurence při stavbách církevních.

Konkurencí při stavbách církevních rozumíme povinnost církve, církevních korporací, patrona, obce a jiných účastníků přispívati ku zřízení a udržování katolických kostelův a budov obročních (§ 57 zák. ze dne 7. května 1874 č. 50 ř. z.). Správa církevního jmění a ústavu sledujících církevní účely vyžaduje vždy spolupůsobení státních orgánů. Na základě čl. 15. zákl. stát. zákonů o všeobecných právech státních občanů viděla se vláda nucena správu statků církevních, již konkordátem církev se domohla, jí ponechat, ovšem že s výhradou vlivu, jenž státu, jak z postavení katolické církve, jakožto veřejné korporace, tak co se závazků vůči církvi tyče, náleží. Vedle toho snažila se vláda řadu nejasných poměrů konkurencí při stavbách církevních úzce souvisejících, jež spíše dle dosavadních zvyklostí, než dle pevných předpisů spravovány byly, přesným ustanovením podrobiti (viz motivy k zák. ze dne 7. května 1874 č. 50 ř. z.). Maje toto na zřeteli, upravil zákon ze dne 7. května 1874 č. 50 ř. z. řízení ve příčině povinnosti konkurenční.

I. Starší zákonné předpisy, týkající se konkurence při stavbách církevních, spočívají na těchto zásadách:

1. Ku založení a vydržování kostelních budov má v první řadě užito býti jmění kostelního, pokud ovšem po krytí nadací a ročních běžných výdajů zbývá. Teprve tehdy, kdyby se jmění podobného nedostávalo, nebo žádného vůbec nebylo, povinen jest hraditi výlohy s tím spojené patron.

2. Ke konkurenci jakož i ku dárkám, týkajícím se katolických chrámů